

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

TIK SG
(Tweede Vraestel)

Possible Answers / Moontlike Antwoorde
Feb / Mar / Maart 2006

VRAAG 1

TYDNOUKEURIGHEIDSTOETS

Die tydnoukeurigheidstoets moet in dubbel- of 1½-reëlaafstand op een kant van die bladsy getik word. Gebruik kantruimtes van 10°. ? Minimum spoed van **35 w.p.m.** word verwag en die grense word deur (**w.p.m.**) aangedui.

TYD: 10 minute

[60]

Die woord gesondheid kan gesien word as ? toestand waarin siekte afwesig is. Dit kan ook vollediger omskryf word as die fisieke, geestelike en sosiale welstand van die individu. Dit het dus te doen met die verhouding tussen die liggaam, die gees en die sosiale patrone van die mens.

Die werknemer se gesondheid kan benadeel word deur siektes, ongelukke en spanning. Dit beteken dat bestuur nie alleen moet omsien na die fisieke welstand van die werknemers nie, maar ook na hul psigiese welstand.

Dit is duidelik dat swak werknemersgesondheid tot groot werk afwesigheid en ? lae vlak van produktiwiteit lei. Bestuur kan die onderneming in ? groot mate teen hierdie verliese beskerm deur gereeld ondersoek in te stel na die welstand van werknemers en die toestand van masjinerie. Die werknemer baat natuurlik ook by so ? gesondheidsplan in die opsig dat minder werksdae en betaling as gevolg van afwesigheid verlore gaan.

In die werksituasie kan die werknemer blootgestel word aan ? wye verskeidenheid faktore wat ? siektetoestand kan veroorsaak. Dit is die verantwoordelikheid van bestuur om toe te sien dat die werksplek so ingerig is dat beroepsgesondheid bevorder word. Om dit te kan vermag kan gesondheidsprogramme by die onderneming ingestel word.

Menslikehulpbron-bestuurders het vandag te make met komplekse probleme wat die gesondheid van werknemers bedreig. Dit sluit in vigs, rook, alkoholisme en dwelmmisbruik.

Geestesgesondheid kan beskryf word as ? toestand waarin ? werknemer goed aangepas is, ? akkurate persepsie van die werklikheid het en betreklik suksesvol kan aanpas by die druk en frustrasies van die lewe.

Uitbranding beteken dat die individu voel sy of haar fisieke en geestelike bronne is uitgeput as gevolg van die voortdurende strewe na ? werkverwante doelstelling. 35 w.p.m.

Uitbranding is dikwels die eindresultaat van te veel werkdruk en stres, veral waar die druk spruit uit ? strewe na onbereikbare doelwitte. Dit 40 w.p.m.

is dikwels dinamies, doelgerigte en idealistiese mense wat eintlik oordrewe toegewyd is aan hul taak wat aan hierdie sindroom lei. Hierdie individue is intens in alles wat hulle aanpak, stel hoë eise aan hulself en rig gewoonlik hul aktiwiteite 45 w.p.m.

uitsluitlik op die bereiking van bepaalde doelwitte, wat beteken dat hulle dikwels ongebalanseerde lewens lei.

Daar is ? hele aantal redes waarom mense werk. Wat ook al die rede vir ? besondere individu is, werk is die hoofbedrywigheid van die 50 w.p.m.

moderne samelewing. Mense werk nie net om voor die hand liggende redes soos om ? salaris te verdien nie, maar ook omdat werk ? belangrike rol speel in die ontwikkeling van selfagting en ? eie identiteit. In die moderne samelewing bepaal 55 w.p.m.

VRAAG 2

✓ kantruimtes

DEENO MEDIESEFONDS SKEMA

BALANSSTAAT SOOS OP 13 DESEMBER 2005

		2005	2004
	Notas	R	R
BATES			in lyn met syfers
NIE-BEDRYFSBATES		13 829	4 938
Eiendom, aanleg en toerusting	2	6 722	4 938
Beleggingseiendomme	3	7 107	-
BEDRYFSBATES		10 934	7 172
Bydrae uitstaande	4	2 994	3 807
Opgelope inkomste	6	7 940	3 365
TOTALE BATES		24 763	12 110
≠			spasie tussen kolomme
FONDSE EN LASTE			
≠			
LEDEGELD			
Opgehoopte fondse		10 867	3 200
NIE-BEDRYFSLASTE			syfers in lyn HTU
Spaarplan Laste		8 000	908
BEDRYFSLASTE		5 896	8 002
Uitstaande eise	8	4 231	808
Bydrae ontvang		1 667	7 194
TOTALE FONDSE	lyne	24 763	12 110

✓ ms

A1b $g^0 \max$
 D1b $g^x \max$

VRAAG 3

GUNSTELING RADIOSTASIE VIR DIE NASIE

(Basis: 70 onderhoude)¹

Radiostasies in FM stereo en frekwensie	Taal		Ouderdomme		Aantal Onderhoude	
	Engels	Afrikaans	13 - 22	23 - 34	Seuns	Meisies
Metro 96.4	50	20	40	30	38	32
Kaya 95.4	55	15	45	25	30	40
Highveld 94.7	58	12	48	22	32	38
Jozi 105.8	60	10	50	20	40	30
5 FM 98.0	51	19	19	51	45	25
YFM 99.2	59	11	22	48	45	25

¹ In Ontleding van antwoorde op die vraag: Watter radiostasie is u gunsteling stasie

A 18 q^0_{max}
 4 18 q^x_{max}

36

VRAAG 4

kantruimte
150

Briefhoof

ms.

ORGAN DONOR

ORGAANSKENKING

P O Box 1430 Nelspruit 1200
Posbus

Organ Donor Foundation 0800 22 66 11
Stigting vir Orgaanskenkers:

spasies na lyn

18 Junie 2006

+

Posbus 164

NELSPRUIT

1200

adres
vorm

Geagte me. Nkoetoe

ORGAANSKENKINGS

Orgaanskenkings is deesdae so suksesvol dat baie lewens op hierdie manier gered kan word.

Skakel die Stigting vir Orgaanskenkers se tolvrye nommer vir inligting. Die Stigting sal dan 'n orgaanskenkerskaart aan jou pos wat jy altyd in jou beursie moet dra en orgaanskenkersplakkers wat jy op jou identiteitsdokument en rybewys kan aanbring.

In Suid-Afrika het ons 'n stelsel van ingeligte toestemming. Dit beteken dat al word jou skenkerskaart gevind met jou dood, mag geen organe verwyder word vir oorplanting sonder dat jou familie toestemming gegee het nie.

Daar is geen kostes daaraan verbonde om 'n orgaanskenker te word nie.

Die volgende organe kan oorgeplant word: hart, longe, niere, pankreas en lewer. Die volgende weefsels word ook gebruik: korneas, hartkleppe, been en vel.

Lig asseblief jou familie in aangaande die organe wat jy graag wil skenk.

kantruimte
70

b lyne op

2

s/s { In sommige gevalle kan 'n orgaan geskenk word terwyl jy nog lewe. Lewendige skenkings van bv. 'n nier of deel van 'n lewer geskied bykans altyd tussen bloedverwante familie, soos 'n ouer aan 'n kind, omdat die soortgelyke bloedgroep en weefsel tipe 'n baie groter kans op sukses bied. Jy kan ook beenmurg skenk terwyl jy nog leef.

d/s tussen para. { Enigeen onder die ouderdom van 70 jaar wat goeie gesondheid geniet, kan 'n orgaanskenker word. Enigeen jonger as 18 jaar sal sy/haar ouers se toestemming moet hê.

≠ Mense kan nie organe koop of verkoop nie. Orgaanskenking word in Suid-Afrika as 'n "geskenk van lewe" beskou. Om handel te dryf in organe is wêreldwyd onwettig.

'n Oorplantingspasiënt sal nooit weet wie die skenker was nie. Vertroulikheid word altyd gehandhaaf, behalwe in die geval van lewende skenkers waar oorplantings gewoonlik binne dieselfde familie gedoen word.

Jy kan van plan verander deur jou skenkerskaart op te skeur en jou familie in kennis te stel dat jy nie langer 'n orgaanskenker wil wees nie.

17 { Die uwe

{ COLETTE BARNARD
KONSULTANT

A36
D14

50

VRAAG 5

Vraag 5

aanslae: 971
Woorde: 135

15° - 72°

HUUROOREENKOMS: MEENTHUIS

HUUROOREENKOMS gemaak en aangegaan deur en tussen

MONDE YOYO

(hierna die VERHUURDER genoem)

en

SILVESTER MOLEKO

(hierna die HUURDER genoem)

Hiermee word daar soos volg ooreengekom:

1. Die VERHUURDER verhuur hiermee aan die HUURDER, wat onderneem om van die HUURDER te huur meenthuis nommer 20 geleë in Dingostraat 33, Diepkloof, Soweto, op die volgende voorwaardes:
2. Hierdie kontrak sal vir 'n tydperk van 6 (ses) maande wees.
3. Die huurgeld is die bedrag van R4 000 (vier-duisendrand) per maand, maandeliks vooruitbetaalbaar op die eerste dag van elke maand tot opsegging hiervan, by die kantore van die VERHUURDER.
4. Die HUURDER sal die meenthuis alleenlik vir die doel as private woning gebruik.
5. Die HUURDER sal aanspreeklik wees vir koste van elektrisiteit.

Aldus gedoen en geteken te DIEPKLOOF op hierdie tweede dag van Mei 2006.

AS GETUIE

✱

✓ 40° - 45°

1.

HUURDER ✓ u.c.

✱ ✓

2.

VERHUURDER

A26
41013⁰ max

8

36

VRAAG 6

kantruimtes

MIV/VIGS
opskrifte

ms

VERKORTE VERSLAG OOR DIE KERNFEITE VAN VIGS

Vigs is 'n siekte wat miljoene Suid-Afrikaners raak. Dit word veroorsaak deur 'n virus wat as MIV bekendstaan, wat geleidelik 'n mens se vermoë om ander siektes te beveg aftakel. Wanneer iemand besmet is, bly die virus lewenslank in die liggaam, wat beteken dat alle mense met MIV uiteindelik vigs sal kry, wat 'n noodlottige siekte is.

opskrifte met nommers

1. MIV WORD VAN EEN PERSOON NA 'n ANDER VERSPREI:

sub-
para.

- 1.1 Deur onbeskermdde vaginale of anale seks met 'n besmette persoon te hê.
- 1.2 Deur kontak met besmette bloed, d.w.s. deur besmette naalde of chirurgiese instrumente byvoorbeeld gedurende tradisionele besnyding.
- 1.3 Deur oordrag van 'n besmette moeder na haar kind gedurende swangerskap, geboorte of borsvoeding (alhoewel net sommige babas van besmette moeders met MIV besmet word).

2. MEDIKASIE

els

(Daar is geen medisynemiddel wat MIV-infeksie kan genees nie, maar daar is medisyne wat die virus kan beheer en die vordering van vigs kan vertraag. Anti-retrovirale medisyne vertraag die spoed waarteen die virus vermenigvuldig. Al kan hierdie medisyne nie die virus heeltemal elimineer nie, kan dit die simptomevrye periode van die siekte verleng deurdat dit die vermenigvuldiging van die virus vertraag.

spasiering

150

Baie mense wat MIV-positief is, leef lang en gesonde lewens deur na hul gesondheid om te sien, fiks te bly, behandeling te kry as hulle siek is, die regte kos te eet, stress te verminder en veilige seks te beoefen.

1496 aanslae
235 woorde

A 24
D 10

12 max

34

VRAAG 7

DE DEUR POLICE SECTION

POLISIEAFDELING DE DEUR

Briefhoof

manuskriptekers

☎ 24281
Arconpark
0016

Tel: (016) 990 0922
Faks/Fax: (016) 990 0923

711 Yoyostraat/street 711
Arconpark
0016

31 Junie 2005

LECTORI SALUTEM

Hiermee verklaar die ondergetekende dat

LINDA COOLMAN

'n polisiebeampte aan bogenoemde polisieafdeling vanaf Februarie 2000 was.

Gedurende hierdie tydperk het sy haar pligte besonder bekwaam uitgevoer.

Linda het die ondersteuningsrol wat van die polisiemag verwag word, op 'n uiters bekwame wyse vervul.

Sy het ook begrip vir die verantwoordelike en veeleisende taak van 'n hoë offisier gehad. Linda het insig, gesonde oordeel, takt en diplomatie aan die dag gelê om die roetine werk (dikwels van 'n hoë moeilikheidsgraad) te identifiseer en van die ondergetekende oor te neem en korrek af te handel.

Ek getuig voorts graag van haar vriendelikheid, betroubaarheid en bekwaamheid, en beveel haar aan vir die aanstelling in enige pos.

Ons beste wense vergesel haar!

T. THOMAS
HOOF OFFISIER

A 22
4 10

126 woorde
814 aanslae

32

VRAAG 8

VRAAG 8

SWEMVERENIGING VAN PRETORIA

ALGEMENE JAARVERGADERING

Kennis geskied hiermee dat die 22ste Algemene Jaarvergadering van die vereniging gehou sal word om 07:00 op 26 Mei 2005, by die Swemklubhuis, Fonteinstraat, Pretoria.

AGENDA

1. Amptelike opening en verwelkoming deur die Voorsitter
2. Verskonings aangeteken en presensielys onderteken
3. Notule van die 21ste algemene jaarvergadering
4. Voorsittersrede
5. Jaarlikse finansiële state
6. Aanwysings van ouditeure
7. Toespraak deur mnr. Omari
8. Afsluiting

.....
VOORSITTER

.....
SEKRETARIS

A14
D 6

T_{max}

—
20

TOTAAL: 300